Lietas arhīva Nr. KA06-0239-21/5
ECLI:LV:ZAT:2021:1122.11370069618.8.S

Krimināprocess Nr.11370069618

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā 2021.gada 22.novembrī

Zemgales apgabaltiesa
tiesnese referente Dace Skrauple
un tiesneši Raimonds Rinčs un Juris Siliņš

apelācijas kārtībā izskatīja rakstveida procesā krimināllietu /pers. D/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas sakarā ar apsūdzētā /pers. D/ un viņa aizstāvja Daiņa Lūša apelācijas sūdzību par Zemgales rajona tiesas 2020.gada 16.jūnija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Zemgales rajona tiesas 2020.gada 16.jūnija spriedumu /pers. D/ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas ar piespiedu darbu uz 150 stundām. Drošības līdzeklis netika piemērots.

[2] saskaņā ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. D/ notiesāts par to, ka nodarījis tīšus vidēja smaguma miesas bojājumus šādos apstākļos.

2018.gada 21.oktobrī ap plkst.4 /pers. D/ pie /vieta/ /adrese A/ savstarpēja konflikta laikā, dusmu vadīts, ne mazāk kā trīs reizes ar dūri iesita /pers. F/ pa galvu, kā arī, izmantojot spēka paņēmienu, tīši nogāza to zemē un uzgūlās viņam virsū.

/pers. D/ darbību rezultātā /pers. F/ tika nodarīti miesas bojājumi: labā mazā lielakaula lūzums ar labās pēdas locītavas mežģījumu, zemādas asinsizplūdums un sista brūce labās acs rajonā, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi vidēja smaguma miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas.

Šīs apsūdzētā /pers. D/ darbības Zemgales rajona tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas.

[3] Ar Zemgales apgabaltiesas 2021.gada 11.marta spriedumu Zemgales rajona tiesas 2020.gada 16.jūnija spriedums atcelts daļā par /pers. D/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas.

/pers. D/ atzīts par vainīgu un sodīts pēc Krimināllikuma 130.panta pirmās daļas ar piespiedu darbu uz 100 stundām.

/pers. D/ noteikts pienākums pieteikties piespiedu darba izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta Zemgales reģiona teritoriālās struktūrvienības /vieta/ nodaļā 10 darba dienu laikā no dienas, kad stājies spēkā tiesas nolēmums.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums atstāts negrozīts.

[4] Ar Latvijas Republikas Senāta 2021.gada 30.augusta lēmumu Zemgales apgabaltiesas 2021.gada 11.marta spriedums atcelts daļā par /pers. D/ atzīšanu par vainīgu un sodīšanu pēc Krimināllikuma 130.panta pirmās daļas.

Atceltajā daļā lieta nosūtīta jaunai izskatīšanai Zemgales apgabaltiesā.

Pārējā daļā apelācijas instances tiesas spriedums atstāts negrozīts.

[5] Apelācijas sūdzībā apsūdzētais /pers. D/ un viņa aizstāvis zvērināts advokāts Dainis Lūsis lūguši atcelt spriedumu un /pers. D/ attaisnot.

[5.1] Aizstāvības skatījumā spriedums nav pamatots. Tiesa lielāku vērību veltījusi apsūdzības argumentiem, izvairoties izvērtēt aizstāvības argumentus, un uzskatījusi par nevajadzīgu analizēt konflikta izcelšanās iemeslu un tā iniciatoru, līdz ar ko, pieņemot apsūdzības proponēto pozīciju par vienīgo pareizo, notikumus analizējusi, neapšaubot apsūdzības pausto versiju.

Tādējādi aizstāvība nevar piekrist pirmās instances tiesas secinājumam (sprieduma 11.lapa), ka tiesas ieskatā nav tik svarīgi noskaidrot, kurš pirmais uzsāka konfliktu, jo no liecinieku liecībām zināms, ka gan apsūdzētais, gan cietušais abi bija noskaņoti agresīvi. Par to liecina ne tikai liecinieki, bet arī turpmākās apsūdzētā un cietušā darbības un nespēja risināt radušos situāciju bez agresijas alternatīvā mierīgā ceļā ar cieņu pret sevi un citiem. Tiesas ieskatā tiesas izmeklēšanas laikā netika gūti pierādījumi, ka /pers. D/ tikai aizstāvējās, atbildot uz cietušā agresiju.

Aizstāvības skatījumā apstāklim, kurš pirmais sāka konfliktu, ir būtiska nozīme konkrētajā situācijā, bez tam nepamatots ir tiesas ieskats, ka

tiesas izmeklēšanas laikā netika gūti pierādījumi tam, ka /pers. D/ tikai aizstāvējās, atbildot uz cietušā agresiju.

[5.2] Netiek noliegts fakts, ka /pers. D/ ar nievājošu vārdu „pidari" apzīmējis kompāniju, kas ieradās pie /vieta/ ar automašīnu */TL marka/*, taču tas, kā norāda pats apsūdzētais un /pers. H/, notika, vēršoties pie /pers. H/. Tiesa nav vērtējusi to, ka jauniešu nosaukšana par „pidariem" nevar kalpot kā iemesls, lai attaisnotu fizisku uzbrukumu.

Vērtējot konflikta sākumu, tiesa nav pievērsusi uzmanību tam, ka apsūdzētais nav ne bāzis galvu automašīnā, ne balstījies uz tās, kā to norāda cietušais. Tiesa nav vērtējusi, ka agresiju no jauniešu kompānijas izrādīja tikai /pers. F/, kurš jau iepriekš bija izrādījis agresiju pret nepilngadīgo /pers. I/, kā to apliecināja liecinieks /pers. J/. Tāpat tiesa nav norādījusi, kādi pierādījumi apliecina to, ka fiziska konflikta iniciators varētu būt bijis /pers. D/, un kāda varētu būt šādas rīcības motivācija. Jakas demonstratīva novilkšana gan gadījumā ar /pers. J/, gan gadījumā ar /pers. D/ liecina par agresīvu uzvedību tieši no cietušā puses.

Kopā ar /pers. F/ esošie /pers. K/ un /pers.C/ /pers. D/ rīcībā (verbālajā izpausmē netika izteikts aizskārums kādai konkrētai personai) nesaskatīja neko tādu, kādēļ būtu vērts izkāpt no automašīnas un uzsākt konfliktu ar viņu.

Šie fakti liecina par to, ka /pers. F/ bija agresīvs jau pirms konflikta ar /pers. D/ un bija konflikta uzsācējs ar viņu, konflikta uzsākšanai izmantojot nenozīmīgu iemeslu. Šādu notikumu gaitu apstiprina arī liecinieces /pers. H/ un /pers. N/. Uz cietušā agresīvo rīcību norāda arī fakts, ka pēc tam, kad viņa sitiena rezultātā /pers. D/ zaudē līdzsvaru, viņš konfliktu nepārtrauc, bet turpina /pers. D/ uzbrukt, kā tas redzams no videofaila.

Novērtējot konfliktu, aizstāvība secinājusi, un uz to norādīja arī pirmās instances tiesā, ka /pers. D/ bija persona, pret kuru tika vērsta fiziska agresija, līdz ar ko ieguva tiesības uz samērīgu aizstāvību, tajā skaitā atbildot ar sitieniem uz pret viņu vērstiem sitieniem, aizstāvoties turot agresoru aiz drēbēm, kā arī to aptverot, lai mazinātu agresīvās rīcības iespējas.

Konflikta noslēguma fāze liecina tieši par to – brīdī, kad cietušais bija nokritis zemē un agresiju neizrādīja, apsūdzētais atlaida cietušo, pajautāja, vai nevajag palīdzību, un devās prom. Šis fakts liecina par to, ka /pers. D/ rīcība bija kā atbildes reakcija uz cietušā agresīvajām darbībām.

[5.3] Tiesa neprecīzi aprakstījusi videofailā fiksētās epizodes saturu. No ieraksta redzams, ka tad, kad /pers. D/ zaudē līdzsvaru pēc cietušā sitiena, tieši cietušais ir tas, kurš turpina konfliktu, uzbrūkot /pers. D/, kurš cenšas līdzsvaru atgūt. /pers. D/ aizstāvas, ar vienu roku ieķeroties /pers. F/ drēbēs, ar otru izdarot sitienus cietušajam. Turpinājumā redzams, ka cietušais ievelk /pers. D/, kurš aptvēris cietušo no aizmugures, zālājā. Cietušā kritiena brīdis nav fiksēts, tāpat ierakstā nav fiksēts brīdis, kad cietušais, kā rakstīts spriedumā, paiet nost no apsūdzētā. Cietušais pārtrauc izdarīt sitienus tikai pēc tam, kad viņam to neļauj /pers. D/, cietušo aptverot.

Tiesa, spriedumā analizējot /pers. D/ darbības, pievērsusies /pers. D/ darbību iespējamam juridiskajam izvērtējumam, nonākot pie secinājuma, ka /pers. D/ vidēja smaguma miesas bojājumus nodarījis ar netiešu nodomu. Tai pašā laikā tiesa mazāk pievērsusies /pers. D/ darbību faktiskajām izpausmēm un to cēlonim, kas saistāms ar cietušā agresīvo rīcību, uzsākot konfliktu ar /pers. D/.

Spriedumā norādīts, ka, nosakot apsūdzētā vainas formu, jāizvērtē apsūdzētā psihiskās darbības intelektuālie un gribas procesi, saistība starp personas apziņu un gribu un izdarīto noziedzīgo nodarījumu, noziedzīgā nodarījuma objektīvās pazīmes, tas ir, apsūdzētā uzvedības ārējā izpausme saistībā ar viņa psihisko attieksmi pret izdarīto un tā izraisītajām sekām. Konkrētajā gadījumā apsūdzētais /pers. D/ nodarījis cietušajam /pers. F/ vidēja smaguma miesas bojājumus ar netiešu nodomu, nerēķinoties ar viņa darbību rezultātā iespējamām sekām /pers. F/ veselībai. Ar savām darbībām /pers. D/ nodarīja /pers. F/ veselības ilgstošu traucējumu uz laiku virs 21 dienas.

Šādus secinājumus tiesa izdarījusi, neanalizējot cietušā rīcību, kuras ietvarā arī būtu vērtējami cietušā psihiskās darbības intelektuālie un gribas procesi, saistība starp cietušā apziņu un gribu un /pers. D/ reakciju uz šādu rīcību. /pers. F/ agresīvā rīcība savukārt apdraudēja apsūdzētā veselību, un apsūdzētajam pret šādu apdraudējumu ir tiesības aizstāvēties.

Tiesa, apgalvojot, ka /pers. D/ cietušajam nodarīja vidēja smaguma miesas bojājumus, šo apgalvojumu nav motivējusi – kādi apsvērumi apsūdzētajam ļautu pieņemt, ka uzbrucēja savaldīšana rezultēsies ar miesas bojājumu nodarīšanu, respektīvi, tiesa nav izvērtējusi spriedumā piesauktos apsūdzētā psihiskās darbības intelektuālos un gribas procesus, saistību starp personas apziņu un gribu un izdarīto noziedzīgo nodarījumu, noziedzīgā nodarījuma objektīvās pazīmes.

Konfliktā ar uzbrucēju personai, kurai tiek uzbrukts, konkrētajā gadījumā /pers. D/, nevar paredzēt un viņam nav jāparedz uzbrucēja vairāk vai mazāk veiksmīga darbība, realizējot savu uzbrukumu.

[5.4] Aizstāvība uzskata, ka cietušā gribu un rīcību ietekmēja arī alkohola apreibums. Lai gan, kā konstatēts tiesas spriedumā, no eksperta atzinuma zināms, ka cietušajam /pers. F/ 2018.gada 21.oktobrī konstatētas 0,64 promiles etilspirta, taču tiesas ieskatā tas nav tāds reibums, lai cilvēks nekontrolētu savu rīcību.

Aizstāvība pirmās instances tiesā norādīja, ka arī cietušajam, iesaistoties fiziskā konfliktā, īpaši pašam veicot agresijas aktus, jārēķinās ar otras konfrontējošās puses tiesībām un iespēju uz līdzvērtīgu (samērīgu) aizstāvību, kā rezultātā pats cietušais var gūt traumas.

Tiesas rīcībā nav dati par laiku, cikos 2018.gada 21.oktobrī /pers. F/ tika paņemtas asinis testam uz alkoholu, lai varētu izdarīt pamatotus secinājumus par alkohola ietekmi uz cietušā apziņu. Vispārzināms fakts, ka transporta līdzekli vadītājam ar zināmu pieredzi aizliegts vadīt, ja reibums pārsniedz 0,5 promiles. Aizstāvība tāpat atzīmē, ka cietušajam, atrodoties reibuma stāvoklī, ir grūtāk koordinēt sava ķermeņa, tajā skaitā kāju darbību, kas arī var novest pie traumām. Agresoru savaldot, iespējama arī tīša pretinieka nogāšana zemē.

Tiesa nav vērtējusi /pers. D/ rīcības motīvu un mērķi. /pers. F/ uzbrūkot, /pers. D/ ar samērīgiem līdzekļiem aizstāvējās. Šajā gadījumā /pers. D/ rīcības motīvs ir aizstāvēšanās un mērķis – neļaut uzbrucējam nodarīt miesas bojājumus. /pers. D/ rīkojās nepieciešamās aizstāvības ietvarā un nevar atbildēt par cietušā agresiju un situācijas neizvērtēšanu, kas konkrētajā gadījumā ir tiešā cēloniskā sakarā ar cietušā gūto traumu. Līdz ar to /pers. D/ ir attaisnojams.

[6] Viedokli par apelācijas sūdzību iesniedzis Austrumzemgales prokuratūras prokurors Andris Preiss, norādot, ka neiebilst lietas izskatīšanai rakstveida procesā, nav noraidījumu tiesas sastāvam vai atsevišķam tiesnesim.

Uzskata, ka apsūdzētā /pers. D/ un viņa aizstāvja zvērināta advokāta Daiņa Lūša apelācijas sūdzība ir noraidāma. Pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi /pers. D/ par vainīgu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Prokurors norādījis, ka prokurora viedoklis lietā ticis sniegts 2020.gada 2.decembrī, tas tiek uzturēts un nav mainījies.

[7] Zemgales tiesas apgabala prokuratūras prokurors Aleksandrs Soroka 2020.gada 2.decembra viedoklī par apelācijas sūdzību norādījis, ka tā ir noraidāma, jo pirmās instances tiesa pamatoti atzinusi /pers. D/ par vainīgu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

[7.1] Ievērojot to, ka /pers. D/ sniedzis liecības kriminālprocesā, apsūdzētā liecības ir vērtējamas kopsakarā ar pārējiem lietā iegūtiem un tiesā pārbaudītiem pierādījumiem. Apsūdzētais sevi par vainīgu tiesā neatzina un tiesas izmeklēšanā sniedza liecības. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 1.punktu tiesas izmeklēšanā tika nolasītas /pers. D/ pirmstiesas izmeklēšanā sniegtās liecības, kuras viņš pilnībā uzturēja un apstiprināja.

Prokurors norādījis uz būtiskām pretrunām apsūdzētā /pers. D/ liecībās.

Pirmstiesas izmeklēšanā apsūdzētais /pers. D/, nopratināts kā persona, pret kuru uzsākts kriminālprocess, liecināja, ka viņš tikai uzjautājis,

kas tie tādi viņam nepazīstami jaunieši, kuri piebraukuši pie viņa automašīnas, pēc kā no automašīnas */TL marka/* pasažieru puses priekšā izlēca jaunietis un, agresīvi noskaņots, nāca viņa virzienā. Pēc apmaiņas ar sitieniem viņš centies jaunieti saķert, lai nomierinātu. Abi kaut kā bija nonākuši līdz zālājam, uz kura nokrituši (lietas 49.-50.lapa).

Turpretī konfrontācijā ar cietušo /pers. F/ /pers. D/ liecināja, ka nogāzis zemē cietušo, lai nomierinātu (lietas 51.-54.lapa). Savukārt, nopratināts kā apsūdzētais, /pers. D/ liecināja, ka nosaucis par kverpļiem nepazīstamus jauniešus, kas bija automašīnā */TL marka/*, pēc kā sācies konflikts ar cietušo. Konflikta rezultātā abi ar cietušo nonākuši pie apmalītes, kas ir augstāka par asfaltu un norobežo zālāju. Abi aiz apmalītes bija aizķērušies un nokrituši uz zālāja (lietas 70.-72.lapa).

Pirmās instances tiesā apsūdzētais /pers. D/ liecināja, ka izkāpa no savas mašīnas un gāja pie /pers. H/ teikt, ka jābrauc mājās. Paprasīja, kas tie tādi par „pidariem", neatceras, kā īsti prasīja. Apmainījās savstarpējiem sitieniem līdz brīdim, kad abi aiztenterēja līdz zālienam, tad viens otru līdzi parāva un uz sāniem nokrita. Vai nu /pers. F/ apsūdzētajam bija ieķēries, vai arī otrādi, kritiens bija no līdzsvara zaudēšanas, tas nebija spēka paņēmiens.

Prokurors uzskata, ka šādas nekonsekventas apsūdzētā /pers. D/ liecības nav pamata uzskatīt par patiesām, turklāt tās ir pretrunā ar pārējiem lietā iegūtiem un tiesā pārbaudītiem pierādījumiem.

[7.2] Cietušais/pers. F/ tiesas izmeklēšanā liecināja, ka /pers. D/ viņam nav pazīstams, 2018.gada 21.oktobrī atradās mašīnā /vieta/ kādus 20 metrus no /pers. D/ mašīnas. Pie viņiem bija atnākusi /pers. D/ sieva, tad atnāca /pers. D/. Viņš bija agresīvs, nosauca viņus par „pidarasiem" un līda ar galvu iekšā mašīnā. Viņš izkāpa ārā, lai /pers. D/ nostumtu nost no mašīnas. Tiklīdz izkāpa ārā, varēja redzēt, ka /pers. D/ ir agresīvi noskaņots, mēģināja uzsākt konfliktu, bet viņa sieva iestājās pa vidu, tad viņš sievu pastūma malā un sākās konflikts. /pers. D/ izdarīja sitienus, viņš sita pretī. Kad bija atkāpies un pagriezis muguru, /pers. D/ apķēra viņu no mugurpuses, centies tikt ārā no apskāviena, tad viņš laikam pielika kāju, abi krita un /pers. D/ uzkrita viņam virsū, tad jau atradās zālē. Tā rezultātā viņam bija salauzta kāja.

Liecinieks/pers. K/ tiesas izmeklēšanā liecināja, ka /pers. D/ personīgi nav pazīstams. 2018.gada 21.oktobrī kopā ar /pers. C/ un /pers. F/ bija aizbraukuši uz balli. Pēc balles aizbrauca prom, vēlāk atgriezās. Tad pienāca /pers. D/ un sāka viņus apsaukāt par „pidariem", bāza galvu mašīnas salonā, jo mašīnai bija logs vaļā. Tad viņš, /pers. K/, /pers. F/ un /pers. C/ izkāpa no mašīnas, sāka runāt ar /pers. D/, lai iet malā un nelien pie svešas mašīnas. Tad /pers. D/ sāka ar sitieniem nākt virsū, sieva mēģināja viņu apturēt. Viņš gāja tieši pret /pers. F/, viņš stāvēja blakus. Tur netālu bija bariņš ar jauniešiem no /pers. D/ puses. Kad sākās konflikts starp viņiem, tad nāca vēl viens /pers. F/ virsū, bet liecinieks viņu aizturēja. /pers. D/ iesita /pers. F/ pirmajam ar roku pa galvu. Tas notika pie automašīnas, tālāk sākās kautiņš un, viņi virzījās uz zāliena pusi prom no stāvlaukuma, cietušais aizsargājās. Sanāca, ka /pers. F/ nokrita zemē un /pers. D/ uzkrita viņam virsū, tālāk bija vēl divi sitieni pret /pers. F/. /pers. D/ bija virsū /pers. F/, jo /pers. F/ tajā brīdī tika salauzta potīte.

Liecinieks/pers. C/ tiesas izmeklēšanā liecināja, ka personīgi nepazīst /pers. D/. 2018.gada 21.oktobrī bija mašīnai pie stūres. Pienāca klāt /pers. D/, teica, kas tie par pidariem. Kāpa ārā no mašīnas, tur jau sākās kautiņš. Cietušo/pers. F/ pazīst. Pie mašīnas visādi nāca klāt, bija pienākušas arī sievietes, tad pienāca /pers. D/ un sākās vārdisks konflikts. Īsti neredzēja, kas tur notika, nedomāja, ka būs konflikts. Lieciniekam vēl viens nepazīstams jauns čalis neļāva izkāpt no mašīnas, turēja durvis, bet, straujāk atverot durvis, izkāpa. Konflikts notika stāvlaukumā, neviens nejaucās konfliktā. /pers. D/ sagrāba /pers. F/ no mugurpuses, virzījās uz zāliena pusi un tad sanāca, ka gāza /pers. F/ zemē un vienu vai divas reizes iesita, tas nebija nejaušs kritiens. No mugurpuses paņēma /pers. F/, saķērušies gāja līdz zālītei un /pers. D/ jau zālītē uzkrita /pers. F/ virsū. /pers. D/ /pers. F/ iesita vienu vai divus sitienus pa galvu. /pers. F/ bija noliecies uz ceļiem ar seju uz zemi, neatceras, kā bija galva. /pers. F/ bļāva, ka sāp kāja. Izsauca ātro palīdzību, redzēja, ka kaut kas nav labi kājai. /pers. F/palika viens pats zālītē, /pers. D/ bija jau iesēdies mašīnā.

Lieciniece/pers. H/ tiesas izmeklēšanā liecināja, ka ir /pers. D/ sieva. Balle bija beigusies, visas mašīnas aizbrauca prom. Taisījās jau uz māju pusi, kad viņu automašīnai tieši aizmugurē piebrauca */TL marka/* markas mašīna, kurā atradās /pers. F/. Stāvlaukums bija brīvs, bet */TL marka/* nostājās viņu mašīnai aizmugurē, aizšķērsojot ceļu. Vīrs izkāpa no vadītāja puses, no aizmugures nāca /pers. N/. /pers. N/ nāca pa otru pusi mašīnai, vīrs nāca uzreiz klāt un pajautāja, kas tie tādi. Varbūt tur bija arī kāds necenzēts vārds, bet to vīrs adresēja viņai, uz ko uzreiz no automašīnas blakussēdētāja puses izlēca /pers. F/, kurš bija ļoti uzvilcies, demonstratīvi nometa savu jaku mašīnas aizmugurē uz kapota un bravurīgi uzreiz nāca virsū /pers. D/. /pers. F/ mēģināja iesist, nekas nesanāca, tas viss notika ļoti ātri. Tad vīrs dabūja galvas rajonā sitienu. /pers. D/ paklupa, ceļoties augšā, redzēja, ka /pers. F/ skrien viņam virsū, tad sanāca daži sitieni. /pers. D/ ieķērās /pers. F/ džemperī, sašķiebās uz labo pusi un zaudēja līdzsvaru. Iespējams, ka /pers. F/ tur savu kāju samežģīja vai salauza. Tad viņi saķērušies iestreipuļoja zālienā. Abi divi krita uz kreisā sāna pusi un nokrita viens otram blakus.

Lieciniece/pers. N/ tiesas izmeklēšanā liecināja, ka cietušo personīgi nepazīst. Ballē jauniešu kompānijas vidū bija iereibis cietušais, kopā sadzēra. /pers. D/ nelietoja alkoholu, viņš bija šoferis. Beidzās balle, visi devās pa mājām. Tad piebrauca jaunieši ar */TL marka/* automašīnu un nostājās /pers. D/ mašīnai pašā aizmugurē, ka nevarēja gandrīz izbraukt. /pers. K/ un /pers. H/ piegāja pie šīs automašīnas, /pers. D/ arī izkāpa no mašīnas, atradās metra attālumā no */TL marka/* automašīnas. Sarunu nedzirdēja, tad pēkšņi no mašīnas labās puses priekšējām durvīm izlēca jauneklis, demonstratīvi norāva jaku un nometa uz mašīnas aizmugures un sāka iet virsū /pers. D/. /pers. D/ skrēja virsū /pers. F/. Pārdzīvoja, negribēja skatīties, kas tur notiek. Kad paskatījās, redzēja, ka viņi abi kopā bija saķērušies un abi kopā krita laikam uz labā sāna, īsti kautiņš nebija.

Liecinieku/pers. H/, /pers. N/, /pers. K/, /pers. C/ liecības par konflikta sākumu un kritiena brīdi ir pretējas. /pers. H/ un /pers. N/ liecina, ka kautiņu uzsāka cietušais un ka abi, /pers. D/ un /pers. F/, zemē nokrita uz sāniem. Savukārt /pers. K/ un /pers. C/ liecina, ka kautiņu uzsāka /pers. D/, ka /pers. D/ uzkrita virsū /pers. F/, pēc kā /pers. F/ tika salauzta kāja.

[7.3] Videofailā, kas fiksēts DVD+R diskā, redzams konflikts starp apsūdzēto /pers. D/ un cietušo /pers. F/. Abi grūstās, ķeras drēbēs, mēģina viens otram iesist. Kad cietušais /pers. F/ pagriežas un dodas prom uz zālāja pusi, /pers. D/ apķer no mugurpuses cietušo un abi dodas no asfalta uz zālāja pusi. Aiz apmalītes, kas norobežo asfaltēto laukumu no zālāja, neviens neaizķeras. Virzoties pa zālāju, /pers. D/, apķēris no mugurpuses, turpina turēt cietušo. Kritiena momentu neredz, abi atrodas uz zemes, /pers. D/ guļ virsū /pers. F/, sitienus neviens neizdara. Videoierakstā redzams, ka cietušais /pers. F/ ir gan mazāka auguma, gan vājākas miesas būves, nekā apsūdzētais /pers. D/.

Prokurors uzskata, ka tādējādi ir pamats kritiski vērtēt liecinieču /pers. H/ un /pers. N/ liecības, jo tās ir pretrunā ne tikai ar cietušā un pārējo lieciniekuliecībām, bet arī ar ierakstu DVD+R diskā, kur var redzēt, ka /pers. D/ satver cietušo no mugurpuses un nogāž zemē. Redzams arī, ka apsūdzētais uzgūlies virsū cietušajam, nevis blakus, un piespiedis viņu tur uz zemes.

[7.4] Tiesu medicīniskās ekspertīzes 2018.gada 16.novembra eksperta atzinumā Nr./numurs/ norādīts, ka /pers. F/ konstatēti miesas bojājumi – labā mazā lielakaula lūzums ar labās pēdas locītavas mežģījumu, zemādas asinsizplūdums un sista brūce labās acs rajonā, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi vidēja smaguma miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas. Miesas bojājumi var atbilst lēmumā norādītajam nodarīšanas laikam, radušies no cietu, trulu priekšmetu iedarbības, iespējams, pie lēmumā uzrādītajiem apstākļiem.

Eksperts /pers. AC/ tiesas izmeklēšanā liecināja, ka savu sniegto atzinumu Nr./numurs/ uztur. Ir dažādas spēka pielikšanas vietas – labās pēdas locītava un seja, ar vienu sitienu to nevar izdarīt, vajag divas spēka pielikšanas vietas. Medicīniskajā izrakstā nav uzrādīti sīkāki dati, bet ārējās potītes lūzums ar pēdas pamežģījumu var būt pie lietā norādītajiem apstākļiem. Var rasties, krītot ar savu svaru plus vēl brīdī, kad pēda ir sašķiebta vairāk uz ārējās labās malas. Nevar izslēgt tiešu sitienu pa potītes rajonu, bet tādi apstākļi nav uzrādīti un zināmi. Kā raksta policija, satvēra un gāza zemē, pie tādiem apstākļiem var rasties, kāja sašķiebjas uz pēdas ārmalu un svars virsū. Mežģījums ir novirzījums un tas vairāk norāda uz šādu

mehānismu. Sista brūce labā augšējā plakstiņā, spēka pielikšanas virziens varētu būt perpendikulārs sejas plaknei, bet precizēt to nav iespējams, var būt no apakšas uz augšu. Būtībā traumas mehānisms veidojas, acs plakstiņam atspiežoties pret acs kaulu. No aizmugures sitot, būtu problemātiski iesist pa plakstiņu.

[7.5] Pirmās instances tiesa sprieduma 9.lapā pamatoti norādījusi, ka apsūdzētais /pers. D/ nenoliedz, ka pienācis pie mašīnas, kurā sēdēja cietušais, pakaļ sievai un viņai vaicājis, kas tie par „pidariem", bet nekādi nav vērsies pret mašīnā sēdošajām personām. Par to, ka cietušais uzsāka kautiņu, liecina liecinieki /pers. H/ un /pers. N/, kuri bija kopā ar /pers. D/. Savukārt liecinieki /pers. K/ un /pers. C/ liecina, ka konfliktu uzsācis apsūdzētais. CDV+R diska ierakstā vērojams, ka gan apsūdzētais, gan cietušais sit viens otram, cietušais uzbrūk /pers. D/ un iesit galvas rajonā, kā rezultātā /pers. D/ paklūp. Turpinoties kautiņam, abi sit viens otram, ķeras pie drēbēm, tad /pers. D/ satver cietušo, kurš pagājis nost no apsūdzētā un neturpināja kautiņu, no mugurpuses un grūstoties nogāž cietušo zemē, uzguļoties viņam virsū. Šo darbību rezultātā ar netiešu nodomu apsūdzētais /pers. D/ nodarīja vidēji smagus miesas bojājumus /pers. F/, savukārt pašam apsūdzētajam miesas bojājumi netika konstatēti.

No liecinieku liecībām secināms, ka gan apsūdzētais, gan cietušais bija noskaņoti agresīvi, tas redzams turpmākās apsūdzētā un cietušā darbībās, abi nespēja risināt radušos situāciju mierīgā ceļā.

Apelācijas sūdzībā norādīto, ka /pers. D/ rīkojās nepieciešamās aizstāvības ietvarā, prokurors vērtē kā aizstāvības pieņēmumu, kas neapstiprinās ar lietā iegūtiem un tiesas izmeklēšanā pārbaudītiem pierādījumiem. Situācija, kad /pers. F/ atkāpjas, bet /pers. D/ no mugurpuses satver cietušo un nogāž zemē, uzguļoties virsū, viennozīmīgi vērtējama kā apsūdzētā uzbrukums /pers. F/.

Līdz ar to pretēji apelācijas sūdzībā norādītam prokurors secinājis, ka konflikta iniciators bijis /pers. D/, provokatīvi ar nievājošu vārdu apzīmējot cietušā kompāniju. Šādi /pers. D/ rīkojās bez jebkāda iemesla, nemotivēti un bez konkrēta nodoma. Minētais apstiprinās ar /pers. D/ turpmākām pret cietušo vērstām darbībām, kuru rezultātā /pers. F/ ar netiešu nodomu tika nodarīti vidēji smagi miesas bojājumi.

Piekrītot pierādījumu izklāstam un izvērtējumam pirmās instances tiesas spriedumā, prokurors uzskatījis, ka visā pilnībā atkārtoti izklāstīt pierādījumus nav nepieciešams.

Izvērtējot lietā iegūtos un tiesā pārbaudītos pierādījumus, prokurors uzskatījis, ka ārpus saprātīgām šaubām ir pierādīts, ka apsūdzētais izdarījis viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu un /pers. D/ darbības pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas.

[7.6] Prokurors uzskata, ka pirmās instances tiesa, nosakot sodu un tā apmēru attiecībā uz apsūdzēto, ir ievērojusi visas Krimināllikuma 35. un 46.panta prasības. Spriedumā izvērtēts noziedzīgā nodarījuma smagums un radītais kaitējums, apsūdzētā personība, kā arī viņa atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi.

Ņemot vērā norādīto, /pers. D/ personību, viņa izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas apstākļus un radīto kaitējumu, tiesa pamatoti lēma par likumā paredzētā piespiedu darba soda piemērošanu apsūdzētajam. /pers. D/ piespriestais sods ir likumīgs, taisnīgs, samērīgs, piespriestā soda mīkstināšanai nav pamata un Zemgales rajona tiesas 2020.gada 16.jūnija spriedums atstājams negrozīts.

Motīvu daļa

[8] Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 1.panta pirmā daļa noteic, ka likuma mērķis ir noteikt tiesisko kārtību Covid-19 infekcijas izplatības laikā, paredzot atbilstošu pasākumu kopumu, kas nodrošina ar sabiedrības veselības un drošības interesēm samērīgu privātpersonu tiesību un pienākumu apjomu un efektīvu valsts un pašvaldību institūciju darbību.

Savukārt 12.panta pirmajā daļā noteikts, ka krimināllietu apelācijas kārtībā var iztiesāt rakstveida procesā arī gadījumos, kas nav minēti Kriminālprocesa likumā. Prokurors vai persona, kuras intereses un tiesības sūdzība vai protests aizskar, var izteikt lūgumu, to pamatojot, lietu izskatīt mutvārdu procesā.

Izvērtējusi krimināllietas materiālus, kā arī ņemot vērā, ka lietas dalībnieki nav iesnieguši pamatotus lūgumus par lietas iztiesāšanu mutvārdu procesā, Zemgales apgabaltiesa uzskata, ka apelācijas sūdzību iespējams izskatīt rakstveida procesā.

[9] Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi pārsūdzētā sprieduma argumentāciju, kā arī apelācijas sūdzībā norādītos motīvus, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka Zemgales rajona tiesas 2020.gada 16.jūnija spriedums atceļams daļā par /pers. D/ notiesāšanu pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas, un šajā daļā taisāms jauns notiesājošs spriedums.

Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums jau ir atstāts negrozīts ar Zemgales apgabaltiesas 2021.gada 11.marta spriedumu un Latvijas Republikas Senāta 21021.gada 30.augusta lēmumu.

[10] Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzētais /pers. D/ nodarījis vidēja smaguma miesas bojājumus aiz neuzmanības šādos apstākļos.

2018.gada 21.oktobrī ap plkst.4 /pers. D/ pie /vieta/ /adrese A/ savstarpēja konflikta laikā, dusmu vadīts, vicinoties ar rokām, aiz neuzmanības iesita ar roku trīs reizes /pers. F/ pa galvu. Konfliktam turpinoties, apsūdzētais /pers. D/ un cietušais /pers. F/ saķērušies nokrita zemē, apsūdzētajam uzkrītot virsū cietušajam.

/pers. D/ neuzmanīgo darbību rezultātā /pers. F/ tika nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas: labā mazā lielakaula lūzums ar labās pēdas locītavas mežģījumu, zemādas asinsizplūdums un sista brūce labās acs rajonā.

Ar šīm savām darbībām apsūdzētais /pers. D/ izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 131.pantā.

[11] Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa pēc pierādījumu pārbaudes un analīzes nepamatoti secinājusi, ka /pers. D/, veicot tam celtajā apsūdzībā norādītās darbības, izdarījis Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā paredzētu noziedzīgu nodarījumu un uzskata, ka apsūdzētā vainīgums noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 131.pantā, ir pierādīts ar krimināllietā savāktajiem, pirmās instances tiesā analizētajiem un vērtētajiem pierādījumiem – cietušā, liecinieku liecībām, rakstveida pierādījumiem kopsakarībā ar apsūdzētā liecībām lietā – to kopumā un savstarpējā saistībā.

Ziņas par faktiem ir pietiekami sīki atreferētas pirmās instances tiesas spriedumā, kas pamatoti atzinusi, ka visi apsūdzībā norādītie pierādījumi ir attiecināmi uz konkrēto apsūdzību, jo ziņas par faktiem tieši vai netieši apstiprina kriminālprocesā pierādāmo apstākļu esību vai neesību, tās ir pieļaujams izmantot kā pierādījumus. Tiesas izmeklēšanā pirmās instances tiesa ir pārliecinājusies, ka liecinieku liecības ir ticamas; liecinieku, kuri bijuši notikuma aculiecinieki, patiesumu apstiprina rakstveida pierādījumi.

[12] Apsūdzētā/pers. D/ vainīgumu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 131.pantā, apstiprina šādi pierādījumi.

[12.1] Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes /amats/ /pers. B/ ziņojumā (lietas 2.lapa) norādīts, ka 2018.gada 21.oktobrī plkst.6.56 saņemta informācija no VP ZRP OVN par to, ka uz /vieta/ slimnīcu nogādāts /pers. F/, kurš traumas guvis konflikta laikā /vieta/. Konstatēta sista brūce labajā plakstiņā un labās kājas potītes lūzums.

[12.2] /pers. F/ iesnieguma protokolā norādīts, ka 2018.gada 21.oktobrī ap plkst.4 /vieta/ pie /vieta/ ar draugiem atradies stāvlaukumā automašīnā. Klāt pienākušas personas un uzsākušas sarunu. Sarunas laikā pienācis klāt vīrietis, kurš uzsāka ar viņiem konfliktu. Konflikta laikā centies viņam iesist, bet viņš aizstāvējies un centies atkāpties. Vīrietis viņu saķēris aiz drēbēm un nogāzis zemē, uzkritis viņam virsū un turpinājis sist ar dūrēm un elkoņiem pa galvu. Pēc notikušā sajutis sāpes kājā, izsaukta ātrā neatliekamā palīdzība un viņš aizvests uz /vieta/ (lietas 4.lapa).

[12.3] Tiesu medicīniskās ekspertīzes 2018.gada 16.novembra eksperta atzinumā Nr./numurs/(lietas 10.lapa) norādīts, ka /pers. F/ konstatēti miesas bojājumi labā mazā lielakaula lūzums ar labās pēdas locītavas mežģījumu, zemādas asinsizplūdums un sista brūce labās acs rajonā, kas pēc sava rakstura pieskaitāmi vidēja smaguma miesas bojājumiem, kas izraisa ilgstošus veselības traucējumus uz laiku virs 21 dienas. Miesas bojājumi var atbilst lēmumā norādītajam nodarīšanas laikam, radušies no cietu, trulu priekšmetu iedarbības, iespējams, pie lēmumā uzrādītajiem apstākļiem. /pers. F/ 2018.gada 21.oktobrī ir konstatētas 0,64 promiles etilspirta. Izrakstā no pacienta medicīniskās kartes un izrakstā-epikrīzē (lietas 19.-20.,21.-22.lapa) norādīts, ka /pers. F/ konstatēts labās pēdas locītavas 3-potīšu lūzums ar talus mežģījumu un sista brūce labā augšējā plakstiņā.

[12.4] /amats/ /pers. AC/ tiesas izmeklēšanā liecinājis, ka strādā /vieta/, darba stāžs 55 gadi. Uztur savu atzinumu. Ekspertīzei iesniegts izraksta no /vieta/ slimnīcas par to, ka /pers. F/ 2018.gada 21.oktobrī vērsies pie ārsta. Norādīts, ka pacients piekauts 2018.gada 21.oktobrī ap plkst.5. No policijas lēmuma par lietas apstākļiem norādīts, ka 2018.gada 21.oktobrī ap plkst.4 savstarpēja konflikta laikā nepazīstams vīrietis tīši nodarījis miesas bojājumus. Viņu satvēris aiz virsdrēbēm, nogāzis uz zemes, uzkritis virsū, pēc tam turpinājis sist ar dūri un elkoņiem pa galvu, izdarot vairākus sitienus. Norādīts par sāpēm labās pēdas locītavā, redzama pēdas locītavas deformācija. Rentgenogrammā redzams labā mazā lielakaula lūzums, proti, ārējās potītes lūzums ar mežģījumu pēdas locītavā, zemādas hematoma ap labo aci. Sista brūce labās acs augšējā plakstiņā, brūce sašūta. Intravenozā narkozē izdarīta pēdas locītavas repozīcija, uzlikta ģipša imobilizācija. Cietušajam konstatēts alkohola reibums 0,64 promiles.

Labās ārējās potītes lūzums ar pēdas mežģījumu vai pamežģījumu, atsevišķi ņemot, atbilst vidēja smaguma miesas bojājumiem. Hematoma ap labo aci un sista brūce augšējā plakstiņā, atsevišķi ņemot, atbilst viegliem miesas bojājumiem.

Ir dažādas spēka pielikšanas vietas – labās pēdas locītava un seja. Ar vienu sitienu to nevar izdarīt, vajag divas spēka pielikšanas vietas. Medicīniskajā izrakstā nav uzrādīti sīkāki dati, bet ārējās potītes lūzums ar pēdas pamežģījumu var būt iegūts pie lietā norādītajiem apstākļiem. Tas varēja rasties, krītot ar savu svaru brīdī, kad pēda sašķiebta vairāk uz ārējās labās malas. Nevar izslēgt tiešu sitienu pa potītes rajonu, bet tādi apstākļi nav uzrādīti un zināmi. Sistai brūcei labajā augšējā plakstiņā spēka pielikšanas virziens varētu būt perpendikulārs sejas plaknei, bet precizēt to nav iespējams, var būt no apakšas uz augšu. Traumas mehānisms veidojas, acs plakstiņam atspiežoties pret acs kaulu.

[12.5] Apsūdzētais/pers. D/ pirmās instances tiesā savu vainīgumu tam celtajā apsūdzībā pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas nav atzinis un liecinājis, ka 2018.gada 21.oktobrī aizbraucis uz balli. Kad balle beigusies, gājuši ārā pie mašīnām, sēdējuši mašīnā un sarunājušies, tad apsūdzētā mašīnai no aizmugures piebraucis/TL marka/. Izkāpis no mašīnas un gājis pie /pers. H/ teikt, ka jābrauc mājās, prasījis, kas tie tādi par „pidariem", neatceras, kā īsti prasījis.

/pers. F/ izlecis no blakussēdētāja puses un vilcis nost jaku, teicis, ka kausies, jo dzirdējis, ko viņš sievai teicis. /pers. F/ sācis skriet apsūdzētajam virsū, ar kulakiem vicināt gar seju, viņš vienreiz atkāpies, otrreiz, tad mēģinājis sist pretī. Neveiksmīgi uzskrējis virsū, saņēmis no /pers. F/ sitienu ar dūri pa deniņiem, salīgojies un paklupis četrrāpus uz rokām. /pers. F/ skrējis viņam virsū, gribējis sist. Paspējis pretim pielikt roku, tad /pers. F/ klupis, ieķēries drēbēs. Mēģinājuši sist viens otram, trāpījis /pers. F/ pa aci, divreiz iesitis. /pers. F/ trāpījis apsūdzētajam pa kaklu.

/pers. F/ nav varējis nostāvēt, apmainījušies ar savstarpējiem sitieniem līdz brīdim, kad aiztenterējuši līdz zālienam, tad viens otru parāvuši līdzi un nokrituši uz sāniem. Licies, ka /pers. F/ ir smagāks, bet apsūdzētais nav viņam uzkritis virsū, kritiens bijis no līdzsvara zaudēšanas, nevis spēka paņēmiens. Ātri ar roku piespiedis /pers. F/ pie sprandas, teicis, ka pietiek.

Piecēlies kājās, otras automašīnas šoferis notikumu filmējis ar kameru. /pers. F/ kliedzis, ka sāp acs un kāja, ka nevar piecelties. Piegājis klāt, piecēlis viņu, /pers. F/ teicis, ka nevar nostāvēt, lai laiž atpakaļ uz zemes. Atlaidis viņu, šoferis ieminējies par ātrajiem, /pers. F/ draugi stāvējuši sastinguši.

Konfrontācijā /pers. F/ minējis, ka paklupis. Kad noskatījies video, sapratis, ka tajā brīdī, kad /pers. F/ skrējis virsū, viņš pats uz labās kājas paklupis. Uzskata, ka /pers. F/ tā traumu dabūjis, vismaz samežģījis kāju.

[12.6] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 501.panta 1.punktu pirmās instances tiesas izmeklēšanā tikušas nolasītas /pers. D/ pirmstiesas izmeklēšanā sniegtās liecības (lietas 49.-50.,70.-72.lapa), kuras apsūdzētais pilnībā uzturējis un apstiprinājis.

Pirmstiesas izmeklēšanā 2019.gada 26.februārī nopratināts kā persona, pret kuru uzsākts kriminālprocess, /pers. D/ liecinājis, ka viņš tikai uzjautājis, kas tie tādi viņam nepazīstamie jaunieši, kuri piebraukuši pie viņa automašīnas, pēc kā no automašīnas */TL marka/* pasažieru puses izlēcis jaunietis un, agresīvi noskaņots, nācis viņa virzienā. Pēc apmaiņas ar sitieniem centies jaunieti saķert, lai nomierinātu. Abi kaut kā nonākuši līdz zālājam, kur nokrituši.

Konfrontācijā ar cietušo /pers. F/ (lietas 51.-54.lapa) /pers. D/ liecinājis, ka cietušo nogāzis zemē, lai nomierinātu.

Nopratināts kā apsūdzētais pirmstiesas izmeklēšanā 2019.gada 26.jūlijā /pers. D/ liecinājis, ka nosaucis nepazīstamus jauniešus automašīnā */TL marka/* par kverpļiem, pēc kā arī sācies konflikts ar cietušo. Konflikta rezultātā abi ar cietušo nonākuši pie apmalītes, kas ir augstāka par asfaltu un norobežo zālāju, abi aiz apmalītes aizķērušies un nokrituši uz zālāja (lietas 70.-72.lapa).

[12.7] Cietušais/pers. F/ pirmās instances tiesas sēdē liecinājis, ka /pers. D/ viņam nav bijis pazīstams. 2018.gada 21.oktobrī atradies mašīnā /vieta/20 metrus no /pers. D/ mašīnas. Pie viņiem atnākusi /pers. D/ sieva, tad viņš pats, bijis agresīvs, nosaucis viņus par „pidarasiem" un līdis ar galvu mašīnā. Izkāpis, lai /pers. D/ nostumtu nost no mašīnas. /pers. D/ bijis agresīvi noskaņots, mēģinājis uzsākt konfliktu, bet viņa sieva iestājusies pa vidu, tad viņš sievu pastūmis malā un sācies konflikts. /pers. D/ sitis, viņš sitis pretī. Kad atkāpies un pagriezis muguru, /pers. D/ apķēris viņu no mugurpuses. Centies tikt vaļā, zālē abi krituši un /pers. D/ uzkritis virsū, tā rezultātā salauzis kāju. Kad bijis zemē, /pers. D/ vēl sitis, pārsitis aci.

Kad redzējis, kā izskatās kāja, /pers. D/ palaidis viņu vaļā, iekāpis mašīnā un aizbraucis. /pers. D/ bijis manāmā alkohola reibumā, ļoti agresīvs, tas bijis redzams viņa gaitā. Konkrēti alkohola smaku nevarēja just, bet viņš grīļojies. Viņš virzījies uz cietušā pusi un sitis, atbildējis ar sitienu. Ieķēries ar kreiso roku cietušajam drēbēs, nav laidis vaļā, nav varējis atkāpties. Ar labo roku iesitis pa galvu, no tā bijis puns. Brūci dabūjis no /pers. D/ sitiena, kad bijis zemē, /pers. D/ uzkritis virsū ar savu svaru. Mēģinājis viņu nogrūst, bet neko nav varējis izdarīt, jo kāja jau bijusi salauzta, to salauzis krītot, /pers. D/ svara ietekmē, jo viņš atradies tieši uz kājām.

Cietušais centies tikt ārā no apsūdzētā satvēriena un sitis, lai aizstāvētos, bet /pers. D/ viņu tīši gāzis zemē, kā rezultātā salauzis kāju. Kad /pers. D/ pielicis kāju un mēģinājis cietušo uz sāna nogāzt, cietušais nokritis uz sejas un bijusi lauzta kāja. Uz zemes guļot, viņš vēl izdarījis divus vai trīs sitienus, bet, redzot, ka kāja ir saliekta uz sāna, atlaidis un devies prom, palīdzību nav sniedzis. Draugs palīdzējis piecelties, uz vienas kājas lecis uz mašīnu, otrs draugs sazvanījis ātro palīdzību. Cietušais aizbraucis 1-1,5 km attālumā un tur sagaidījis neatliekamo medicīnisko palīdzību.

Mantiskā kaitējuma nav, jo viss apmaksāts. Bijusi lauzta potīte, trīs kaulu lūzums, veiktas trīs operācijas. Sista brūce bijusi labās acs rajonā, zilums astoņas dienas, vairāki pampumi uz pakauša, pieres rajonā, bet pārsists nekas nav bijis. Acs rajonā brūci ieguvis brīdī, kad bijis zemē un /pers. D/ bijis viņam virsū un sitis.

[12.8] Liecinieks/pers. K/ tiesas izmeklēšanā liecinājis, ka 2018.gada 21.oktobrī ar /pers. C/ un /pers. F/ aizbraukuši uz balli. Pēc balles

pienācis /pers. D/ un apsaukājis viņus par „pidariem", bāzis galvu mašīnas salonā pa vaļēju logu. Izkāpuši no mašīnas, sākuši runāt ar /pers. D/, lai nelien pie svešas mašīnas, bet viņš ar sitieniem nācis virsū, gājis tieši pret /pers. F/. /pers. D/ pirmais iesitis /pers. F/ ar roku pa galvu, sācies kautiņš un viņi virzījušies uz zāliena pusi, cietušais aizsargājies.

/pers. F/ nokritis zemē un /pers. D/ uzkritis viņam virsū, iesitis vēl divas reizes /pers. F/. /pers. D/ bijis virsū /pers. F/, kam tajā brīdī tikusi salauzta potīte. Tad /pers. D/ apstājies un aizgājis projām. Pienākušas divas vai trīs sievietes, teikušas, lai /pers. F/ beidz tēlot un ceļas augšā. Liecinieks redzējis, ka /pers. F/ potīte izgriezusies uz otru pusi. Izsaukta ātrā palīdzība. Ātrā palīdzība ilgi nav braukusi, braukuši tai pretī. Mašīnā liecinieks un /pers. F/ bija lietojuši alkoholu.

[12.9] Liecinieks/pers. C/ pirmās instances tiesas sēdē liecinājis, ka 2018.gada 21.oktobrī bijis mašīnai pie stūres. Pienācis /pers. D/, jautājis, kas tie par pidariem. Kāpis ārā no mašīnas un tur jau sācies kautiņš /vieta/. /pers. D/ sagrābis /pers. F/ no mugurpuses, abi virzījušies uz zāliena pusi un tad gāzis /pers. F/ zemē, uzkritis viņam virsū un vienu vai divas reizes iesitis pa galvu. /pers. F/kliedzis, ka sāp kāja. Izsaukta ātrā palīdzība.

/pers. F/ palicis viens pats zālītē, /pers. D/ iesēdies mašīnā. Ar /pers. K/ mēģinājuši palīdzēt /pers. F/, sievietes pienākušas, teikušas, ka pats vainīgs. Nevar pateikt, vai bijis sitiens pa kāju, nav redzējis, filmējis ar telefonu, bet ne no notikuma sākuma.

[12.10] Lieciniece/pers. H/ tiesas izmeklēšanā liecinājusi, ka ir /pers. D/ sieva. 2018.gada 21.oktobrī pagastā notikusi balle, /pers. F/ kompāniju redzējuši pirmo reizi. /pers. F/ bijis alkohola reibumā, rīkojies agresīvi. Taisījušies jau uz mājām, kad viņu automašīnai tieši aizmugurē piebraucis */TL marka/*, kurā atradies /pers. F/. Stāvlaukums bijis brīvs, bet */TL marka/* nostājies viņu mašīnai aizmugurē, aizšķērsojot ceļu. Vīrs jautājis, kas tie tādi, varbūt bijis arī kāds necenzēts vārds, bet to vīrs adresējis viņai, uz ko no automašīnas blakussēdētāja puses izlecis ļoti uzvilcies /pers. F/, demonstratīvi nometis savu jaku mašīnas aizmugurē uz pārsega un bravūrīgi nācis virsū /pers. D/. /pers. F/mēģinājis iesist, vīrs dabūjis sitienu pa galvu, paklupis. Kad cēlies augšā, redzējis, ka /pers. F/ skrien viņam virsū, sanākuši daži sitieni. /pers. F/ ieķēries /pers. D/ džemperī, sašķiebies uz labo pusi un zaudējis līdzsvaru, iespējams, krītot kāju samežģījis vai salauzis. Tad viņi saķērušies iestreipuļojuši zālienā, abi krituši uz kreisā sāna un nokrituši viens otram blakus. Nav pielietots speciāls paņēmiens, lai nogāztu uz zemes.

Nav redzējusi, ka /pers. D/ uzkrīt virsū /pers. F/. Ceļoties augšā, vīrs /pers. F/ pieturējis, lai nomierinās, /pers. F/ kliedzis par kāju. Vīrs piegājis un mēģinājis viņu piecelt, /pers. F/ teicis, lai neceļ, tāpēc atstājis viņu zemē un pagājis malā. Vīrs pateicis, lai viņas paliek, ka viņš aizvedīs pārējos uz mājām. /pers. F/ draugi aizveduši uz mašīnu, izsaukuši ātro palīdzību.

[12.11] Lieciniece/pers. N/ pirmās instances tiesas sēdē liecinājusi, ka pēc pasākuma beigām stāvlaukumā bijusi /pers. D/ mašīna, demonstratīvi piebraukuši jaunieši ar */TL marka/* un nostājušies aiz tās, ka gandrīz nav bijis iespējams izbraukt.

/pers. D/ atradies metra attālumā no */TL marka/*. Sarunu nav dzirdējusi, pēkšņi no mašīnas labās puses priekšējām durvīm izlecis agresīvs jauneklis, demonstratīvi norāvis jaku, ko nometis uz mašīnas aizmugures, un sācis iet virsū /pers. D/. Abi saķērušies un kopā krituši sāniski, īsti kautiņš nav bijis. Pēc konflikta /pers. D/ piecēlies un pagājis malā, tad gājis palīdzēt piecelties, bet /pers. F/ nav varējis nostāvēt. Izskatījies, ka /pers. F/ pats to kāju pamežģījis. Pēc tam par pārsteigumu visiem izrādījies, ka kāja ir lauzta.

[13] Ar 2018.gada 13.decembra protokolu par uzrādīšanu atpazīšanai pēc fotogrāfijas (lietas 23.-24.lapa) apstiprinās, ka /pers. F/ atpazinis /pers. D/ pēc vizuālām pazīmēm kā vīrieti, kurš viņam 2018.gada 21.oktobrī nodarīja miesas bojājumus.

2018.gada 13.decembra Protokolā par uzrādīšanu atpazīšanai pēc fotogrāfijas (lietas 30.-31.lapa) norādīts, ka liecinieks /pers. K/ atpazinis /pers. D/ pēc vizuālām pazīmēm kā vīrieti, kurš /pers. F/ 2018.gada 21.oktobrī nodarīja miesas bojājumus.

[14] No Valsts policijas Zemgales reģiona pārvaldes /amats/ /pers. ST/ ziņojuma (lietas 35.lapa) redzams, ka liecinieks /pers. C/ nosūtījis policijai videoierakstu, ko nofilmējis ar mobilo telefonu notikuma laikā, kurš ierakstīts DVD+R diskā un pievienots krimināllietas materiāliem.

Videofailā, kas fiksēts DVD+R diskā (lietas 36.lapa), redzams konflikts starp apsūdzēto /pers. D/ un cietušo /pers. F/, kuri viens otram uzbrūk, izdara sitienus, cietušais iesit /pers. D/, kurš paklūp, bet /pers. F/ nāk vicinādamies /pers. D/ virzienā. Abi grūstās, ķeras drēbēs, mēģina viens otram iesist, kad cietušais /pers. F/ dodas prom uz zālāja pusi, /pers. D/ apķer viņu no mugurpuses un abi dodas uz zālāja pusi. Kritiena brīdis nav redzams, abi atrodas uz zemes, /pers. D/ guļ virsū /pers. F/. Sitienus neviens neizdara.

[15] Izvērtējot lietā esošos un pirmās instances tiesā pārbaudītos pierādījumus, Zemgales apgabaltiesa konstatē, ka vidēja smaguma miesas bojājumus – labā mazā lielakaula lūzums ar labās pēdas locītavas mežģījumu – cietušais /pers. F/ guvis tieši kritiena brīdī, kad kopā ar apsūdzēto saķērušies krita uz zemes un apsūdzētais uzkrita viņam virsū, savukārt vieglus miesas bojājumus – pārsistu aci cietušais guvis kautiņa laikā pirms kritiena.

Par viegla miesas bojājuma izdarīšanu aiz neuzmanības Krimināllikumā kriminālatbildība nav paredzēta.

Zemgales apgabaltiesa uzskata, ka apsūdzētā /pers. D/ darbības, nodarot cietušajam /pers. F/ miesas bojājumus, kvalificējamas pēc Krimināllikuma 131.panta kā vidēja smaguma miesas bojājumu nodarīšana aiz neuzmanības, šādu apsvērumu dēļ

[15.1] Krimināllikuma 131.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma objektīvā puse izpaužas kā aktīva darbība vai bezdarbība.

Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka lietā nav šaubu par to, ka cietušajam /pers. F/ konstatētie vidēja smaguma miesas bojājumi – labā mazā lielakaula lūzums ar labās pēdas locītavas mežģījumu – atradās tiešā cēloniskā sakarībā ar apsūdzētā /pers. D/ darbībām.

Apsūdzētais/pers. D/ ir Krimināllikuma 131.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma subjekts – fiziska, pieskaitāma, 14 gadu vecumu sasniegusi persona.

Krimināllikuma 131.pantā paredzētais noziedzīgais nodarījums no subjektīvās puses var tikt izdarīts aiz noziedzīgas pašpaļāvības vai noziedzīgas nevērības.

Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā subjektīvā puse izpaudusies kā noziedzīga nevērība, jo apsūdzētais nav paredzējis šādu seku iestāšanās iespēju, taču konkrētajos apstākļos tam vajadzēja un viņš varēja paredzēt, ka viņa rīcības rezultātā cietušajam var tikt nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi, it īpaši, ņemot vērā, ka cietušais bija mazāks augumā un vieglāks svarā, nekā apsūdzētais (kas labi redzams videoierakstā), turklāt cietušais atradās alkohola reibuma stāvoklī, kas arī nekādi neveicina cilvēka fizisku stabilitāti.

Turklāt apsūdzētais kritiena rezultātā uzkritis cietušajam virsū, un acīmredzot tieši neplānotais un neparedzētais abu kopīgais kritiens, smagākam cilvēkam uzkrītot virsū vieglākam, bija par iemeslu iestājušamies sekām – vidēji smagiem miesas bojājumiem, ko guva cietušais /pers. F/.

[15.2] Pirmās instances tiesa, atzīstot /pers. D/ par vainīgu Krimināllikuma 126.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kļūdaini atzinusi, ka vidēja smaguma miesas bojājumu cietušajam – labā mazā lielakaula lūzums ar labās pēdas locītavas mežģījumu – apsūdzētais nodarījis ar netiešu nodomu.

No lietā nopratināto personu liecībām, kā arī aculiecinieka nofilmētā videoieraksta nav pamata izdarīt secinājumu, ka apsūdzētais /pers. D/, atrodoties zālienā kopā ar cietušo /pers. F/, būtu tīši pielietojis jebkāda veida vardarbību nolūkā nodarīt viņam vidēja smaguma miesas bojājumu, vai kādu citu miesas bojājumu.

Lietā nav pierādījumu, ka apsūdzētais /pers. D/ būtu ar jebkādām darbībām mērķtiecīgi centies nodarīt miesas bojājumus cietušajam kāju

rajonā. Gan apsūdzētais, gan cietušais visa incidenta laikā vicinājušies ar rokām, mēģinot viens otram iesist.

Lietā nav arī objektīvu pierādījumu, ka apsūdzētais /pers. D/ būtu tīši izmantojis spēka paņēmienus, lai nogāztu cietušo zemē, kā tas bija norādīts viņam celtajā apsūdzībā.

Lietā nav arī pierādījumu, ka apsūdzētais /pers. D/ būtu tikai aizstāvējies no uzbrūkošā cietušā /pers. F/, kā to apelācijas sūdzībā norādījis apsūdzētā aizstāvis.

Gan apsūdzētais, gan cietušais vainojuši viens otru konflikta izraisīšanā, un liecinieki – viņu draugi attiecīgi liecinājuši par notikuma apstākļiem atbilstoši katrs savai subjektīvajai uztverei un sapratnei par notiekošo.

Vienīgajā objektīvajā pierādījumā – videoierakstā nav fiksēts konflikta sākums, taču no ieraksta redzams, ka abi – gan apsūdzētais, gan cietušais izturas viens pret otru vienādi agresīvi, vicinās ar rokām, mēģina sist viens otram ar dūrēm un saķērušies pārvietojas, kamēr nokrīt abi kopā uz sāniem, un apsūdzētais uzkrīt virsū cietušajam.

Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka šobrīd vairs nav iespējams objektīvi noskaidrot, kurš no abiem uzsāka konfliktu, taču nav strīda par to, ka tajā ar pārliecību par savu taisnīgumu vienlīdz aktīvi bija iesaistījušies abi, un nevienam no viņiem tobrīd nebija skaidrības, kas notiks tālāk.

[15.3] Līdz ar to Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums atceļams daļā par /pers. D/ notiesāšanu pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas un šajā daļā taisāms jauns notiesājošs spriedums, atzīstot /pers. D/ par vainīgu Krimināllikuma 131.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā – vidēja smaguma miesas bojājuma nodarīšanā aiz neuzmanības.

[16] Nosakot soda veidu apsūdzētajam /pers. D/, saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu Zemgales apgabaltiesa ņem vērā viņa izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, apsūdzētā personību, bet, nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

[16.1] Saskaņā ar Krimināllikuma 35.panta otro daļu soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta otro daļu apsūdzētais /pers. D/ izdarījis kriminālpārkāpumu.

Krimināllikuma 47. un 48.pantā paredzētos atbildību mīkstinošus un atbildību pastiprinošus apstākļus pirmās instances tiesa nav konstatējusi, tādus nekonstatē arī apelācijas instances tiesa.

[16.2] Vērtējot apsūdzētā personību, pirmās instances tiesa pamatoti konstatējusi, ka /pers. D/ agrāk nav sodīts, piecas reizes saukts pie administratīvās atbildības, tai skaitā pārsvarā tas saistīts ar pārkāpumiem ceļu satiksmē (lietas 64.lapa), pašnodarbināts, apgādībā četri bērni.

Nosakot apsūdzētajam /pers. D/ sodu un tā apmēru, Zemgales apgabaltiesa ņem vērā apsūdzētā personību, attieksmi pret prettiesisko darbību, sekas, kas iestājušās viņa darbību rezultātā, izvērtē lietas faktiskos apstākļus, kā arī ņem vērā cietušā /pers. F/ lomu un rīcību notikušajā.

[16.3] Ievērojot izdarītā noziedzīgā nodarījuma smagumu, apsūdzētā personību, apelācijas instances tiesa atzīst, ka Krimināllikuma 35.pantā noteiktā soda mērķa sasniegšanai /pers. D/ nosakāms sods piespiedu darba veidā.

Ievērojot to, ka, iztiesājot lietu apelācijas kārtībā, /pers. D/ atzīts par vainīgu vieglāka noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, nekā apsūdzēto bija notiesājusi pirmās instances tiesa, apelācijas instances tiesa atzīst, ka soda mērs ir nosakāms mazāks, nekā to bija piespriedusi pirmās instances tiesa.

[17] Izvērtējot norādītos apstākļus, Zemgales apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzētajam /pers. D/ piemērojams Krimināllikuma 131.panta sankcijā paredzētais piespiedu darbs uz 80 stundām, veicot piespiedu darba izpildes institūcijas noteiktos darbus no pamatdarba un mācībām brīvajā laikā un bez atlīdzības.

Tiesa uzskata, ka, piemērojot sodu – piespiedu darbu, tiks sasniegti kriminālsoda piemērošanas mērķi: aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgos par krimināltiesisko aizliegumu neievērošanu, piespriežot izpildīt bezatlīdzības darbu; resocializēt sodītās personas un panākt likumpārkāpēju labošanos, t.i., atturēšanos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas nākotnē; ietekmēt citu cilvēku uzvedību, brīdinot par atbildību, kas seko tiesību normu neievērošanas gadījumā. Šāds sods apsūdzētajam /pers. D/ būs audzinošs, samērīgs un taisnīgs.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 3.punkta, Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 12.panta pirmās daļas, Zemgales apgabaltiesa

nosprieda

Zemgales rajona tiesas 2020.gada 16.jūnija spriedumu atcelt daļā par /pers. D/ notiesāšanu pēc Krimināllikuma 126.panta pirmās daļas. /pers. D/ atzīt par vainīgu un sodīt pēc Krimināllikuma 131.panta ar piespiedu darbu uz 80 stundām.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākajā tiesā, sūdzību vai protestu iesniedzot Zemgales apgabaltiesā.

Pilns spriedums pieejams no 2021.gada 6.decembra.

Tiesnese referente D.Skrauple

Tiesneši R.Rinčs

J.Siliņš